

G. P. Maksimov: Kontra-revolucija i Sovjetski Savez

Prethodno poglavlje: [G. P. Maksimov: O sindikatima i fabričkim komitetima](#)

(Prvi put objavljeno u *Vanguard*, serija 11, br. 5, oktobar–novembar 1935.)

Sve do najskorijeg vremena Velika francuska buržoaska revolucija od 1789–93. uzimala se kao klasični primer revolucije i kontra-revolucije. Čak i danas mnogi drže do stava da je period jakobinske vlasti bio revolucionarni period, uprkos seriji kontra-revolucionarnih mera koje je usvojio Konvent, a da je pad jakobinaca označio početak kontra-revolucije. Stoga, uzima se da kontra-revolucija ne može otpočeti sve dok je partija koja je sprovela revoluciju i dalje na vlasti. Kontra-revolucija nastupi, tvrde nam, sa padom partije i klase koje vode revoluciju, sa pobedom umerenije partije, sa likvidacijom revolucionarnih dostignuća. Ovo poslednje se obično identifikuje sa padom vladajuće partije kao što je slučaj sa padom jakobinske vlasti.

Ovo zastarelo merilo se i dalje upotrebljava pri oceni promena i tendencija unutar ruskog društvenog života. Državni socijalisti, „učeni“ profesori liberali i mnogi „obrazovani“ ljudi, iako žestoki protivnici boljševizma, tvrde da i danas traje revolucija u Sovjetskoj Rusiji. Razmišljajući čisto u stilu analogije sa Francuskom revolucijom, ne žele se obazirati na pomisao da i revolucionarna partija može postati kontra-revolucionarna. Veruju da su takozvani „ekscesi u boljševičkoj politici“ uslovljeni zaprekama u izgradnji socijalizma, da oni mogu usporiti tempo ali nikako i zaustaviti samu revoluciju. Ali se upravo ova zabluda tako brzo razotkriva nastupom događaja u Sovjetskoj Rusiji da će ubrzo samo glupaci verovati u nju.

Jer, šta je revolucija? Revolucija je zbacivanje postojećeg političkog i ekonomskog poretka koji se zasniva na eksploataciji. To znači da izgradnja novog poretka odgovara dobrobiti velike većine ljudi, pruža u krajnosti prava čoveka i slobode, a umesto crkve i države najvišu ćudorednost bazira na slobodi, jednakosti i solidarnosti.

Ruska revolucija u početku je bila revolucija u tom smislu. Na prelazu godina 1917–18. Rusija je bila najslobodnija zemlja na svetu. Sloboda govora, štampe, udruživanja, propagande, sloboda na polju naučnog istraživanja, obrazovanja, individualnog razvoja – postojala je neograničena sloboda u skoro svakom domenu života. Spontana aktivnost i slobodna inicijativa zamenile su zakon; lokalna samouprava procvetala je u formi sovjeta, kako se država pretvarala u dim.

Ekonomsko robovanje je nestajalo: kapitalizam je uništavan i postepeno zamenjen organizacijom industrije u koristi potrošnje. Radnici su postali aktivni učesnici u industrijskom procesu; ekonomski život, predstavljen fabričkim komitetima i sličnim organizacijama, oblikovao se prema liniji slobodnih industrijskih federacija, prema liniji narodne komune proizvođača i potrošača.

To su bila besmrtna dostignuća istinski revolucionarnog perioda. No onda, šta je kontra-revolucija?

Da li je ona samo poduhvat kojim bi se zemlja vratila u pred-revolucionarno stanje, čime bi se vratile privilegije starim klasama i partijama? Takva je klasična definicija kontra-revolucije, ali ona nije ni potpuna ni precizna jer u Sovjetskoj Rusiji nema revolucije protiv revolucije, nema restauracije vlasti bivših klasa i partija. Pa ipak, radi se o pravoj kontra-revoluciji.

U Sovjetskoj Rusiji sve su slobode izbrisane. Branioци slobode se proteruju, zatvaraju i ubijaju. Lokalna samouprava više ne postoji. Arbitražna vlast „birokrate“ je ponovo vraćena među

svakodnevnih odnose. A šta je sa uvođenjem sistema pasoša kojim se kopira stari sistem vlasti i policijskog disciplinovanja? Šta je sa zabranom bilo koje političke aktivnosti koja nije „u skladu sa opštom linijom“ diktatora, sa raspuštanjem Društva starih boljševika, sa zatvaranjem izuzetnih članova partije zbog najsitnijeg ispoljavanja nezavisnosti mišljenja? Nije li to kontra-revolucija u pravom smislu te reči?

Ni u jednoj drugoj zemlji osim u Sovjetskoj Rusiji smrtna kazna se ne primenjuje tako široko: krađa, pronevera, korupcija, razbojništvo – uobičajeni zločini kažnjavaju se srednjovekovnom surovošću. Čak i deca nisu izuzeta iz primene najviše kazne. Nije li ovo kontra-revolucija u najčistijem obliku?

U Sovjetskoj Rusiji industrijska demokratija je zamenjena hijerarhijom po modelu kapitalističkih organizacija. Rođena je nova privilegovana klasa – birokratija, koja, iako bez sopstvenog vlasništva nad kapitalom, u svojim rukama drži neprikosnovenu kontrolu nad društvom.

Sve je ovo čista esencija kontra-revolucije, iako se teško može uklopiti u klasičnu definiciju. Ovde imamo novu pojavu: revolucionarna partija se kristališe u birokratsku klasu. Dok i dalje propoveda revolucionarne slogane, nova klasa postepeno učvršćava svoje klasne funkcije, svoju vladavinu i privilegije.

Sve ovo nikako nije običan incident u nastupu revolucije. Takva krivljenja revolucionarnog puta koja proizvode surove forme kontra-revolucija kao onu u Sovjetskoj Rusiji, nisu ukorenjene u „istorijskoj nužnosti“, nego u samom konceptu državnog socijalizma, a posebno diktatorskog (autoritarnog – prim. CLS) marksizma. Zalagati se za diktaturu znači biti protiv revolucije, protiv slobode i ljudskog progresa.

Proces razočaravanja u Sovjetsku Rusiju, očigledan među mnogim iskrenim revolucionarima, tek započinje. Uskoro će izrasti u

novu plimu usmerenu ka novim ciljevima i težnjama. Ovi će biti ciljevi slobodarskog komunizma, ciljevi novog pokreta, koji će oživljavati nade međunarodnog proletarijata i voditi u borbu protiv diktatura svih boja – crvene, crne ili smeđe – i za najpuniju slobodu zasnovanu na ekonomskoj jednakosti.¹[Boje simbolizuju, redom: boljševizam, fašizam i nacizam. (prim. CLS)]

Sledeće poglavlje: [Statut fabričkih komiteta](#)

Bibliografski podaci

Autor	G. P. Maksimov
Naslov	
Prevod	Boris Huskić
Izdavač	Centar za liberterske studije
Godina	2008.